

прояви и желаели да видят и побеседват с опитните в духовния живот старци-подвижници, да се насладят от тяхното лицезрение и след това да изложат всичко писмено за назидание на идващите след тях. Така се наченало великото пътешествие, което продължило десетки години... Преди всичко те обходили палестинските обители: на преподобни Герасим, "Кулите", Каламонската, на св. Петър, обителта на Евнусите, на Евтимий Велики, манастирите в околностите на Мъртво море, обителта на св. Сава и др. Поклонили се на св. места в Йерусалим и Витлеем, установили се за известно време в Новата лавра на св. Сава при извора на р. Йордан от Галилейското езеро.

В Северна Палестина благочестивите пътешественици странствували из Антиохия и по-далеч - посетили Киликийските обители. Антиохия или Теопол (Божия град, ск.м.), Ливан, планината Рос, Селевкия, Еги, Тарс и Аназарв - ето тези нови полета, где то събрали благоухаещи цветя. Това станало около 603 г. Може би те биха продължили тук своето пребиваване или биха се отправили към Месопотамия, но от Изток вече се появила опасност от нашествие на персите. Действително, Хозрой в скоро време влязъл и разорил Мердин, Дара, Амида и Едеса; преминал Ефрат, завладял Йерапол, Халкида и бързо се явил под стените на Антиохия... Скоро Палестина и самият Йерусалим паднали в ръцете на неверниците. Патриарх Захарий, заедно с животворящото дърво на кръста Господен, бил откаран в плен в Персия. Деветдесет хиляди християни били избити от варварите. Бежанците от Палестина бързали на тълпи за Египет, където с радост ги посрещал състрадаелният Александрийски патриарх Йоан и бързал да им окаже всякаква помощ.

По това време нашите пътешественици тръгнали от западния бряг на Палестина, като посетили пътя на Приморска Кесария, Газа и Аскалон.

След изморително пътешествие из Аравийската пустиня те достигнали до свещения Синай. Като прекарвали тук известно време в подвизи, молитви и богомислие, обходили Синайската пустиня, Фаран, Раит и, срещайки се с благочестивите старци, събирали сведения за великите подвижници в страшните пустини. Накрая пътниците, през Клизма, на брега на Суецкия провлак, дошли в Египет и се явили в Александрия около 607 г. по време на патриаршеството на Йоан Милостиви. Йоан Мосх бил вече добре запознат с делата на Александрийската църква, разтърсвана от различни ереси. Патриархът с радост приел просветените и благочестиви гости, които се оказали негови ревностни помощници в борбата с еретиците. В житието на св. Йоан Милостиви Кипърският епископ Леонтий твърде прочувствено се изразява за плодотворните трудове на Мосх и Софроний така: "По желанието на патриарха Бог му изпратил мъдрите и достопааметни мъже Йоан и Софроний. Те били за него верни съветници, които той приел като отци и им благодарил като на мъжествени войни, подвизавали се за благочестието и вярата. Ръководени от Дух Свети, те мъдро се борили със северияните и другите нечестиви еретици. Много скитове, храмове и обители те изтръгвали из устата на тези